

Kari Uotila vänst m.fl.

Debattinitiativ om Vänsterförbundets riksdagsgrupps alternativa budget för 2017

Till riksdagens talman

Den ekonomiska tillväxten i Finland är i år svag och bygger i hög grad på den privata konsumtionsefterfrågan på hemmamarknaden och på att investeringsviljan piggnat till inom vissa sektorer, framför allt byggsektorn. Tillväxttakten för den närmaste åren uppskattas till cirka en procent. De svaga tillväxtutsikterna kommer alltså att hålla i, även om det också finns positiva tecken.

Sipiläs regerings mål att sysselsättningsnivån ska stiga till 72 procent kommer inte nås. Särskilt långtidsarbetslösheten är rekordhög och stiger fortfarande. Regeringens budget för nästa år ökar ytterligare ojämlikheten i samhället men förbättrar inte sysselsättningen.

Den åtstramade finanspolitiken har förlängt recessionen. I ett läge med lam efterfrågan på finländska exportprodukter, underutnyttjande av produktionsresurserna, låga realräntor och en slapp penningpolitik med otillräckliga verkningar krävs det en förnuftig ekonomisk politik som stöder efterfrågan och en långsiktig strukturomvandling. I stället för fortsatt utarmning vill vänsterförbundet bygga ett jämlikt och livskraftigt samhälle som värdesätter hög kompetens och tryggar välfärden för var och en.

Vår alternativa budget för 2017 har tre särskilda fokusområden: kompetens, jämlikhet och hållbar strukturomvandling.

Hög kompetens är ett måste för framtidens Finland. Vänsterförbundet vill stärka kompetensgrunden genom att hålla kvar anslagen för utbildningsinstitutionerna och studiestödet på en avsevärt högre nivå än regeringen. Vi anslår cirka 150 miljoner euro mer för forsknings, produktutveckling och innovationer till stöd för upprustningen av näringslivet.

De lägre momssatserna sänks med två procentenheter i syfte att stärka den inhemska efterfrågan och stödja företagsamheten. Samtidigt höjs den nedre gränsen för momsskyldighet till 25 000 euro. Sysselsättningen främjas också genom en automatisk lönesubvention som sänker lönebikostnaderna vid anställning av en arbetssökande som uppfyller villkoren. Beskattningsgrunderna ses över så att kapitalinkomster sammanförs med löneinkomster — alla inkomster beskattas enligt samma progressiva skala. Företagaravdraget, sänkningarna av arvsskatten och gåvoskatten samt utvidgningen av hushållsavdraget — åtgärder som gynnar höginkomsttagarna — dras tillbaka. För att få fart på moderniseringen av näringsstrukturen vill vi slopa det till utsläppshandeln kopp-

Debattinitiativ DI 17/2016 rd

lade kompensationsstödet, minska på skatteåterbäringarna till den energiintensiva industrin och sänka skattestöden för torv och gruvverksamhet till en skälig nivå.

Vi lanserar dessutom en helt ny form av företagsstöd: en digital serviceplattform för företagare; plattformen ger kostnadsfritt småföretagarna tillgång till de viktigaste digitala verktygen. Vårt omfattande paket för sanering av mögel- och fuktskadade byggnader förbättrar såväl sysselsättningen som folkhälsan.

Vänsterförbundets budget minskar inkomstskillnaderna. Låginkomsttagarnas köpkraft ökar klart och beskattningen är högre i de övre inkomstlagren än regeringens budget. Vi drar tillbaka nedskärningarna i grundtryggheten och indexfrysningarna av förmåner samt höjer grundavdraget vid kommunalbeskattningen. Det skyddade beloppet i anslutning till utkomstskydd för arbetslösa och bostadsbidraget höjs till 500 euro i månaden. För att stärka villkoren för pensionärer med låga inkomster höjs garantipensionen med 50 euro i månaden samtidigt som samordningen av folkpension och arbetspension görs enklare.

De självanställdas situation förbättras genom en kombinationsförsäkring och ett system för förhandsbesked angående utkomstskydd och genom att möjliggöra facklig organisering enligt den danska modellen. Vi höjer anslagen för lönesubventioner och inför en automatisk lönesubventionsmodell och ett system som garanterar att nyutexaminerade får arbetserfarenhet. Det ska bli lättare för arbetslösa att studera frivilligt. Den så kallade 6+6+6-modellen för familjeledigheter underlättar samordningen av arbete och familjeliv. Vidare föreslår vi en lagfäst minimitimlön på 10 euro och ett försök med sex timmars arbetsdag.

Vi föreslår

att riksdagen håller en aktuell debatt om Vänsterförbundets riksdagsgrupps alternativa budget.

Helsingfors 27.10.2016

Kari Uotila vänst
Li Andersson vänst